

Espoon tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta haluaa lausua Espoo-tarinan 2025–2029 luonnoksesta. Haluamme nostaa esiin seuraavat asiat.

Perustelu

Kunnilla on lakisääteinen velvollisuus ehkäistä sukupuoleen tai muuhun henkilökohtaiseen ominaisuuteen perustuvaa syrjintää. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakien nojalla Espoon kaupungin tulee myös aktiivisesti edistää tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista. Tämän tulee heijastua myös Espoo-tarinassa ja sen täytäntöönpanossa.

Muistutamme, että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmien tulee olla läpileikkaavasti mukana kaikessa päätöksenteossa ja osana rakenteita aina tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatimisesta lähtien, jotta kukaan ei joudu toista huonompaan asemaan henkilöön liittyvän syyn, kuten sukupuolen, iän, kielen tai vammaisuuden perusteella.

Ehdotus

Yhtenäinen Espoo on yhtenäisyyttä myös moninaisuusnäkökulmasta. ("one important thing to mention is that a united Espoo should mean unity in diversity! ")

Ehdotus ARVOT-osuus

- Nostaisimme arvot-osuuteen täydennetyksi muotoiluksi: **"Toimimme vastuullisesti ja tasavertaisesti"**.

Ehdotus yleinen osa

- Sukupuolivaikutusten arviointi ja sukupuolitietoinen budjetointi tulee juurruttaa osaksi Espoon kaupungin toimintaa. Tasa-arvoinen kaupunkisuunnittelu (feministinen kaupunkisuunnittelu) on tulevaisuuden suunta, mihin haluamme kannustaa.
- Tähän kuuluu myös esteetön kaupunki, mikä jää nyt huomiotta.

Perustelu

Strategian painotus lapsiin ja nuoriin on perusteltu, kunhan kaikenikäisten kaupunkilaisten hyvinvoinnista huolehditaan riittävällä tavalla.

Segregaation vähentäminen, ammatillisen koulutuksen vetovoiman lisääminen ja muut tiekartan 1.-osiossa mainitut tavoitteet ovat olennaisia. Eriarvoisuuden väheneminen on merkittävä linjaus. On tärkeää, että jokainen Espoossa voi kokea kuuluvansa joukkoon ja tulee kohdelluksi arvostavasti taustastaan tai sosioekonomisesta asemasta riippumatta. Pidämme hyvänä linjauksena, että jokaisella lapsella ja nuorella olisi vähintään yksi mieluisa, maksuton harrastus.

Ehdotus mittariksi 1.3.

- jokaisella lapsella ja nuorella olisi vähintään yksi mieluisa, maksuton harrastus -Tämä voisi olla mittari.

Perustelu

Kohdan 6.1. Työyhteisö on turvallinen, yhdenvertainen ja hyvinvointia edistävä -maininta on tarpeellinen. On tärkeää, että Espoossa jokainen saa olla turvallisesti oma itsensä. Tätä varten ammattilaisille tulisi tarjota koulutusta ryhmien erityistarpeiden huomioimisesta ja arvostavasta kohtaamisesta.

Ehdotus kohta 6.1.

- Lisäisimme tähän vielä myös tasa-arvoinen (työyhteisö on turvallinen, yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja hyvinvointia edistävä. Moninainen henkilöstö lisäys.

Perustelu

Espoo-tarinan luonnoksessa on huomioitu kiitettävästi yhdenvertaisuus. Onneksi myös sukupuolen tasa-arvo on mainittu kohdassa 5.2. Ymmärrämme, että tämä pitää sisällään sukupuolen moninaisuuden, sukupuolen ilmaisun ja sukupuoli-identiteetin. On tärkeää, että strategiassa sitoudutaan antirasistiseen toimintaan ja puuttumaan syrjintään. Tässä tulisi kuitenkin mainita myös häirintään puuttuminen, joka uupuu nyt kokonaan.

Ehdotus 5.2.

- Mainitaan myös häirintään puuttuminen.

Perustelu

Sosiaali- ja terveysministeriön tilaaman ja Tilastokeskuksen tekemän tuoreen [Tasa-arvobarometri 2024](#) mukaan häirintä on yleistynyt. Shokeeraava kaksi kolmesta alle 35-vuotiaasta naisesta raportoi seksuaalisen häirinnän kokemuksista kahden edellisen vuoden ajalta.

Häirinnän pelkoa esiintyy myös julkisissa tiloissa: tasa-arvobarometrin vastaajista 48 % naisista pelkää seksuaalisen häirinnän kohteeksi joutumista julkisessa liikenteessä ja 62 % yksin liikkuen. Miehillä vastaavat luvut olivat 5 % ja 8 %. Tämä huoli pitää ottaa tosissaan. Espoossa tulee olla kohtuuhintainen, saavutettava, turvallinen, kaikesta häirinnästä ja syrjinnästä vapaa toimiva julkinen liikenne, mistä kaipaamme mainintaa tiekarttaan.

Ehdotus TARINALLINEN OSUUS

- mainitaan toimiva julkinen liikenne tiekartassa
- Espoo-tarinaa lisätään virke: "Kitkemme tyttöihin ja naisiin kohdistuvaa sekä muuta sukupuolittunutta häirintää ja väkivaltaa aktiivisella puuttumisella, tukipalveluita lisäämällä sekä panostamalla ennaltaehkäisyyn yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa."
- Näitä voisi nostaa mahdollisesti myös strategian alun tarinallisemmassa osuudessa kuvatessa nykytilaa ja sitä, minne olemme menossa.

Perustelu

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen lasten ja nuorten hyvinvointia mittaavan [Kouluterveyskyselyn](#) 2023 mukaan etenkin tyttöjen ahdinko on kasvanut. Kouluterveyskyselyn mukaan yli 30 % tytöistä kokee ahdistuneisuutta ja ero poikiin on merkittävä. Yläkouluikäisten tyttöjen ahdistuneisuus on yli kaksinkertaistunut viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Ehdotus strategian kohta 1.2 tai 1.3

- Näiden tietojen valossa ehdotamme strategiaan kohtaan 1.2 tai 1.3 lisäystä tyttöjen koulujaksamisesta esimerkiksi näin: "Puutemme aktiivisesti tyttöjen heikentyneeseen koulujaksamiseen sekä häirintään ja syrjintään ja panostamme niiden ennaltaehkäisyyn."

Ehdotus tiekartta, 1. Espoossa jokainen lapsi ja nuori voi onnistua ja yltää parhainpaansa

- Lisäksi ehdotamme esimerkiksi ensimmäiseen tiekartan kohtaan mukaan mainintaa, että Espoossa tunnistamme paremmin ja puutemme tyttöjen sukuelinten silpomiseen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Opettajilla on oltava osaamista tästä. Nostamme esiin huolen myös pakkoavioliitoista, mitkä on saatava loppumaan.

Perustelu

Kotoutuminen, kansainvälistyminen ja työllistyminen
Kotoutuminen merkitys on tunnustettu strategiassa hyvin.

Ehdotus kotoutuminen, kansainvälistyminen ja työllistyminen 5.1.

- Muistutamme, että kotouttamisessa on huomioitava sukupuolinäkökulma.
- Kotoutumisen tulee olla kestävä.

4.3. Vaikuttavat työllisyyspalvelut

Kohdassa 4.3. Vaikuttavat työllisyyspalvelut mainitaan erityisinä tavoitteina alhaisin nuorisotyöttömyys ja maahanmuuttajien työttömyyden lasku kohti muiden kaupunkilaisten tasoa. Haluamme, että kaikki erityisryhmät huomioidaan työllistymisessä. Mielestämme kaikki työnteko on arvostettavaa, ei ainoastaan korkean arvonlisän työpaikat.

Suomeen muuttaneiden osalta haluamme kiinnittää vielä erityistä huomiota naisten työllistymisen ja yrittäjyyden tukemiseen. Tätäkin tukien varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostaminen pitää olla tavoitteena. Pidämme maahanmuuttajanaisten onnistunutta kotoutumista olennaisena, mitä voisi vielä korostaa Espoo-tarinassakin.

Ehdotus 4.3.

- kaikki erityisryhmät huomioidaan työllistymisessä
- Nuorten kohdalla työttömyyden hoidossa ja työllistymisen edellytysten parantamisessa on huomioitava erilaisista taustoista tulevat nuoret ja heidän tilanteensa. Yhtenä esimerkkinä nostamme sateenkaarinuoret, jotka tutkitusti kohtaavat esimerkiksi muita enemmän syrjintää.
- . Pidämme maahanmuuttajanaisten onnistunutta kotoutumista olennaisena, mitä voisi vielä korostaa Espoo-tarinassakin.

Ehdotus: Lisämaininta tästä sopisi hyvin kohtaan 5.1.

- Kipeästi tarvitsemiemme kansainvälisten osaajien jäämisessä Espooseen on kriittisen tärkeää, että myös mahdollinen perhe viihtyy ja sopeutuu tänne.

Ehdotus: muutos 5.2. kohtaan

Pidämme ongelmallisena, että yhteiskunnan pelisääntöihin sitoutumista korostetaan tiekartan kohdassa 5.2 osana yksinomaan kansainvälistymistä. **Tämä sopisi paremmin sellaiseen kohtaan Espoo-tarinaa, missä viitataan kaikkiin espoolaisiin.**

Espoossa 24.9.2025

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan puolesta,

Ella Immonen